

مرشد: مرجع رشد و شکوفایی دانش‌آموزان

ویژه دانش‌آموزان ممتاز و داوطلبان شرکت در مسابقات

و آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و برتر

مقدمه

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

والدین گرامی، دانش‌آموزان عزیز

کتاب «مسابقات عربی، قرآن و پیام‌های آسمان نهم» کتابی است از مجموعه مرشد. این کتاب مجموعه‌ای جامع از سه کتاب عربی، آموزش قرآن و پیام‌های آسمان پایه سوم دوره اول متوسطه است. در این مجموعه، موضوع‌های درسی با یک روال منطقی آموزش داده شده تا دانش‌آموز، با مطالعه هر درس، به‌طور کامل مطالب آن را فرا گیرد. در درس عربی، متن درس به‌صورت لغت به لغت و ترجمه روان بیان شده و مباحث اسم و فعل، به‌صورت مبسوط یادآوری شده است.

با توجه به اهمیت دو کتاب آموزش قرآن و پیام‌های آسمان در آزمون‌های تیزهوشان و مدارس برتر، تلاش شده است پرسش‌ها طوری طراحی شوند که همه درس‌ها را پوشش دهند.

در این مجموعه، هر درس، شامل ۲۵ پرسش چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی و نکته‌های مهم و قابل توجه برای یادگیری است. ترجمه عبارت‌های قرآنی و عربی، لغت به لغت است و هر جا که لازم بوده، ترجمه روان نیز در پاسخ‌ها آورده شده است. امیدوارم مطالعه این کتاب، برای همه دانش‌آموزان عزیز، مفید باشد.

در پایان لازم می‌دانم از مدیر عامل محترم شرکت وزین مبتکران، جناب آقای یحیی دهقانی که امکان چاپ کتاب را فراهم کردند و از جناب آقای هادی عزیززاده دبیر محترم مجموعه تشکر کنم. هم‌چنین، از خانم‌ها: ملیحه محمدی آندرس (حروف‌چین)، سمیرا عاشورلو (صفحه‌آرا)، بهاره خدای (گرافیک) و مینا هرمزی (طراح جلد)، سپاسگزارم.

از شما عزیزان خواهشمندم نظرها و پیشنهادهای خود را درباره کتاب با ما در میان بگذارید تا انشاءالله در چاپ‌های بعدی، پربارتر شود.

در پناه حق باشید

بنفشه فاضلی

عربی

۷	یادآوری مبحث اسم
۱۹	یادآوری مبحث فعل و ضمیر
۳۲	یادآوری مباحث عدد، ساعت و روزها
۳۷	درس اول: مُراجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ التَّامِينِ
۴۲	درس دوم: العُبُورُ الْأَمِينِ
۵۱	درس سوم: جِسْرُ الصَّدَاقَةِ
۵۸	درس چهارم: الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ
۶۹	درس پنجم: الرَّجَاءُ
۷۶	درس ششم: تَغْيِيرُ الْحَيَاةِ
۸۴	درس هفتم: ثَمَرَةُ الْجِدِّ
۹۲	درس هشتم: حِوَارٌ بَيْنَ الزَّائِرِ وَ سَائِقِ سَيَّارَةِ الْأَجْرَةِ
۱۰۱	درس نهم: نُصُوصٌ حَوْلَ الصَّحَّةِ
۱۰۹	درس دهم: الْأَمَانَةُ

آموزش قرآن

۱۱۷	درس اول: مفاهیم و درک و معنا
۱۲۳	درس دوم: مفاهیم و درک و معنا
۱۲۸	درس سوم: مفاهیم و درک و معنا
۱۳۴	درس چهارم: مفاهیم و درک و معنا
۱۴۰	درس پنجم: مفاهیم و درک و معنا
۱۴۶	درس ششم: مفاهیم و درک و معنا
۱۵۲	درس هفتم: مفاهیم و درک و معنا
۱۵۸	درس هشتم: مفاهیم و درک و معنا
۱۶۴	درس نهم: مفاهیم و درک و معنا
۱۶۹	درس دهم: مفاهیم و درک و معنا
۱۷۵	درس یازدهم: مفاهیم و درک و معنا

پیام‌های آسمان

۱۸۱	درس اول: تو را چگونه بشناسم؟
۱۸۸	درس دوم: در پناه ایمان
۱۹۶	درس سوم: راهنمایان الهی
۲۰۴	درس چهارم: خورشید پنهان

۲۱۳	درس پنجم: رهبری در دوران غیبت
۲۱۹	درس ششم: وضو، غسل و تیمم
۲۲۵	درس هفتم: احکام نماز
۲۳۲	درس هشتم: همدلی و همراهی
۲۳۹	درس نهم: انقلاب اسلامی ایران
۲۴۵	درس دهم: مسئولیت همگانی
۲۵۳	درس یازدهم: انفاق
۲۶۱	درس دوازدهم: جهاد
۲۶۸	آزمون ورودی پایه دهم استعدادهای درخشان ۹۶-۱۳۹۵
۲۶۹	پاسخ تشریحی آزمون ورودی پایه دهم استعدادهای درخشان ۹۶-۱۳۹۵
۲۷۰	آزمون ورودی پایه دهم استعدادهای درخشان ۹۷-۱۳۹۶
۲۷۱	پاسخ تشریحی آزمون ورودی پایه دهم استعدادهای درخشان ۹۷-۱۳۹۶
۲۷۲	آزمون ورودی مدارس سمپاد و نمونه دولتی پایه دهم ۹۸-۱۳۹۷
۲۷۳	پاسخ تشریحی آزمون ورودی مدارس سمپاد و نمونه دولتی پایه دهم ۹۸-۱۳۹۷
	آزمون ورودی پایه دهم مدارس دوره دوم استعدادهای درخشان و نمونه دولتی سراسر
۲۷۴	کشور در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸
	پاسخ آزمون ورودی پایه دهم مدارس دوره دوم استعدادهای درخشان و نمونه دولتی
۲۷۵	سراسر کشور در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸
	سوال و پاسخ آزمون ورودی پایه دهم مدارس دوره دوم نمونه دولتی سراسر کشور در
۲۷۶	سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
	سوال و پاسخ آزمون ورودی پایه دهم مدارس دوره دوم استعدادهای درخشان سراسر
۲۷۸	کشور در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

عربی

یادآوری مبحث اسم

حرکت: حرکات در زبان عربی، عبارت‌اند از: فتحه، ضمه، کسره، سکون. هر یک از حروف عربی، یکی از این سه نشانه را با خود دارد.

اعراب: به حرکات (ـِ) و (ـُ) در انتهای کلمه، اعراب می‌گویند که به ترتیب، مفتوح، مکسور و مضموم خوانده می‌شوند.

اسم‌های حروف الفبا در عربی

الف (همزه)، باء، تاء، ثاء، جیم، حاء، خاء، دال، ذال، راء، زاء، سین، شین، صاد، ضاد، طاء، ظاء، عَین، غَین، فاء، قاف، کاف، لام، میم، نون، هاء، واو، یاء

نکته ۱ در عربی نوشتاری (که به آن عربی فصیح می‌گویند)، حروف «گ، چ، پ، ژ» وجود ندارد.

اسم: اسم کلمه‌ای است که معنی مستقل دارد ولی زمان

ندارد. اسم در زبان عربی، از نظر جنس، به مذکر و مؤنث تقسیم می‌شود و هر کدام از این دو نیز به مفرد و مثنی و جمع، تقسیم می‌شود.

اسم مذکر: نشانه و علامتی ندارد. بر جنس نر دلالت می‌کند که ممکن است انسان یا حیوان یا شیء باشد؛ مانند: رَجُل، جَبَل، عَمود، فُنْدُق، عَالِم، کَلْب، ...

اسم مؤنث: علامت اصلی اسم مؤنث، حرف (ة) در انتهای کلمه است. اسم مؤنث، بر جنس ماده دلالت می‌کند که ممکن است انسان یا حیوان یا شیء باشد؛ مانند: مَدْرَسَة، بِنْت، وَرْدَة، صَدَاقَة، دَجَاجَة، ... اسم، از نظر عدد، به مفرد و مثنی و جمع، تقسیم می‌شود.

مفرد: اسمی است که بر یک فرد یا یک حیوان یا یک چیز دلالت می‌کند؛ خواه مذکر باشد خواه مؤنث. مانند: تَلْمِیذَة، شَارِع، فَرَس، زَرَّافَة، عِلْم، ...

مثنی (تثنیه): اسمی است که بر دو فرد یا دو چیز دلالت می‌کند؛ خواه مذکر باشد یا مؤنث. مانند: کِتَابَانِ، کِتَابَیْنِ، نِعْمَتَانِ، نِعْمَتَیْنِ ...

جمع: اسمی است که بر سه فرد یا سه حیوان یا سه چیز یا بیشتر از آن، دلالت می‌کند؛ نحوه جمع بستن در اسامی مذکر و مؤنث، متفاوت است:

جمع مذکر سالم: علامت جمع، در اسامی مذکر، «وَنَ» و «یَنَ» است که به آنها علامت‌های جمع مذکر سالم می‌گویند. به اسم مذکری که با این علامت‌ها جمع بسته شده است، اسم جمع مذکر سالم می‌گویند. مانند: فَائِزُونَ، عَاقِلُونَ، فَائِزَیْنِ، عَاقِلَیْنِ، ...

جمع مؤنث سالم: اسم مؤنث، با «ات» جمع بسته می‌شود که به آن علامت جمع مؤنث سالم می‌گویند. به اسم مؤنثی که با این علامت جمع بسته شده باشد، اسم جمع مؤنث سالم می‌گویند. مانند: سَیَّارَات، عَالِمَات، مُجَاهِدَات، صَابِرَات ...

جمع مکسر یا جمع تکسیر: در این جمع، شکل مفرد کلمه تغییر می‌کند، گاهی حروفی به آن اضافه و گاهی حروفی از آن کم می‌شود. مانند: حَدِيقَةٌ: حَدَائِقُ، مِفْتَاحٌ: مِفْتَاحٌ، طِفْلٌ: أَطْفَالٌ، عِبْرَةٌ: عِبَرٌ، قَلَمٌ: أَقْلَامٌ، كِتَابٌ: كُتُبٌ، وَقْتُتٌ: أَوْقَاتٌ، بَيْتٌ: بُيُوتٌ ...

ساختن جمع مکسر، قاعده خاصی ندارد و راه یاد گرفتن آن، شنیدنی است؛ یعنی با شنیدن و تمرین، جمع‌های مکسر را می‌شناسیم.

نقته ۱۰ الفاظ اسم اشاره، برای مُشَارٌ إِلَيْهِ انسان و غیرانسان، یکسان است، ولی برای مُشَارٌ إِلَيْهِ مذکر و مؤنث، همچنین برای مُشَارٌ إِلَيْهِ مفرد، تشبیه (مثنی) و جمع، متفاوت است.

اسم اشاره: اسمی است که کسی یا چیزی را مورد اشاره قرار می‌دهد. به کسی یا چیزی که مورد اشاره قرار گرفته است، «مُشَارٌ إِلَيْهِ» می‌گویند.

اسم اشاره	نزدیک	دور
مفرد	هَذَا (مذکر)، هَذِهِ (مؤنث)	ذَلِكَ (مذکر)، تِلْكَ (مؤنث)
مثنی	هَذَانِ، هَذَيْنِ (مذکر) هَاتَانِ، هَاتَيْنِ (مؤنث)	—
جمع	هَؤُلَاءِ (مذکر و مؤنث)	أُولَئِكَ (مذکر و مؤنث)
مکان	هُنَا	هُنَاكَ

یادداشت

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

- ۱- کدام یک از حروف زیر، در عربی فصیح (عربی نوشتاری) وجود ندارد؟
- ۱) ع، غ، ف، ژ ۲) گ، چ، پ، ژ ۳) گ، ک، ج، هاء ۴) ط، ظ، پ، چ
- ۲- به ترتیب، برای جاهای خالی، کدام اسم اشاره مناسب است؟
- تَمْرٌ الشَّجَرَةِ الْكَبِيرَةِ، لَدِيدٌ و الشَّجَرَةِ بِلا تَمْرٍ.
- ۱) هَذِهِ، هَذَانِ ۲) هَذِهِ، تِلْكَ ۳) هَذَا، هَذَانِ ۴) هَذَا، ذَلِكَ
- ۳- به ترتیب، جاهای خالی، با کدام کلمه‌ها کامل می‌شوند؟
- الْوَلَدُ فِي الْمَدْرَسَةِ و الطَّالِبُ النَّاجِحُ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.
- ۱) هَذَا، تِلْكَ، ذَلِكَ ۲) هَذَا، ذَلِكَ، ذَلِكَ ۳) تِلْكَ، هَذِهِ، ذَلِكَ ۴) تِلْكَ، ذَلِكَ، هَذِهِ
- ۴- اسم اشاره مناسب برای عبارات‌های زیر، کدام است؟
- الْمُجَاهِدُونَ صَابِرُونَ و اللَّاعِبَةُ فَائِزَةٌ.
- ۱) هَؤُلَاءِ، أُولَئِكَ ۲) تِلْكَ، هَذِهِ ۳) أُولَئِكَ، هَذِهِ ۴) تِلْكَ، هَؤُلَاءِ
- ۵- اسم مثنای مناسب برای جمله زیر، کدام است؟
- نُعْمَتَانِ : الصَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ.
- ۱) مَجْهُولَانِ ۲) مَجْهُولَيْنِ ۳) مَجْهُولَتَانِ ۴) مَجْهُولَتَيْنِ
- ۶- برای اسم‌های اشاره زیر، کدام کلمه‌ها مناسب است؟
- هَذَانِ ، حَشَبِيَّانِ وَ هَاتَانِ ، نَظِيفَتَانِ.
- ۱) التَّافِذَتَانِ، الطَّالِبَتَانِ ۲) الصَّفَّانِ، الطَّالِبَانِ ۳) الْبُنُودَتَانِ، الْوَلَدَانِ ۴) الْكُرْسِيِّانِ، الْبُنْتَانِ
- ۷- برای جای خالی عبارت زیر، کدام کلمه مناسب است؟
- هَؤُلَاءِ فَائِزُونَ فِي مُسَابَقَتَيْنِ.
- ۱) اللَّاعِبُونَ ۲) اللَّاعِبَاتُ ۳) اللَّاعِبِينَ ۴) اللَّاعِبِينَ
- ۸- زَهْرَاءُ وَ زَيْنَبُ وَ فَاطِمَةُ، فِي مُسَابَقَةِ حِفْظِ الْقُرْآنِ.
- ۱) نَاجِحَةٌ ۲) نَاجِحَاتُ ۳) نَاجِحٌ ۴) نَاجِحُونَ
- ۹- کدام یک از جمع‌های زیر، جمع مؤنث سالم است؟
- ۱) أَوْقَات ۲) أَمْوَات ۳) سَاعَات ۴) أَصْوَات
- ۱۰- در کدام عبارت، اسم جمع مؤنث سالم وجود دارد؟
- ۱) إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا ۲) الْعِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَالِ ۳) إِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ ۴) أَذْكَرُ رَبِّي عِنْدَ جُلُوسِي
- ۱۱- در کدام عبارت، اسم جمع مذکر سالم وجود دارد؟
- ۱) يَذْهَبُ الطُّلَابُ وَ الطَّالِبَاتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ ۲) فَضْلُ الصَّدَاقَةِ بَيْنَ التَّلَامِيذِ ۳) أُيَّتُهَا الطَّالِبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكُنَّ ۴) السَّوَارِعُ مَمْلُوءَةٌ بِالْبُنْيَانِ وَ الْبُنَاتِ
- ۱۲- در کدام عبارت، جمع مکسر وجود ندارد؟
- ۱) إِنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ نِعْمَةٌ مِنَ اللَّهِ ۲) وَ لَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ۳) أَسْأَلُ رَبِّي حَلَّ صِعَابِي ۴) يَسْجُدُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ

۱۳- کدام کلمه، جمع مکسر است؟

- ۱) الْكَلَام ۲) الْحَطَب ۳) الْخَطَابَا ۴) الدَّوَاء

۱۴- به ترتیب، اسم اشاره مناسب برای جمع های زیر، کدام است؟

..... الأولادُ مُتَمَازُونَ وَ فِي الْكُتُبِ قِصَصٌ.

- ۱) أُولَئِكَ، هَذَا ۲) هَذَانِ، هَذَا ۳) أُولَئِكَ، هَذِهِ ۴) هَذَانِ، هَذِهِ

۱۵- پاسخ سؤال «هَلْ هَذَا زَمِيلُكَ» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) نَعَمْ، هَذَا زَمِيلِي ۲) لَا، هَذِهِ زَمِيلُهَا ۳) نَعَمْ، هَذَا زَمِيلُكَ ۴) لَا، هَذَا زَمِيلِي

۱۶- در پاسخ کدام یک از پرسش های زیر، «نَعَمْ» یا «لَا» می آید؟

- ۱) لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟ ۲) هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟ ۳) مَنْ هَذَا الْعَالِمُ؟ ۴) مَاذَا عَلَي الْمُنْضَدَةِ؟

۱۷- کدام پاسخ برای پرسش «أَهُنَا مَكْتَبَةٌ؟» مناسب است؟

- ۱) نَعَمْ، هَذَا مَكْتَبَةٌ ۲) لَا، هُنَا مَدِينَةٌ ۳) نَعَمْ، هُنَاكَ مَكْتَبَةٌ ۴) لَا، هَذِهِ مَكْتَبَتُنَا

۱۸- برای پرسش «مَنْ هِيَ؟» کدام پاسخ مناسب است؟

- ۱) هِيَ عَالِمَةٌ إِيرَانِيَّةٌ ۲) هُوَ عَالِمَةٌ إِيرَانِيَّةٌ ۳) هِيَ عَالِمٌ ذَكِيٌّ ۴) هُوَ عَالِمٌ ذَكِيٌّ

۱۹- در پاسخ به پرسش «مَنْ هَذَا الرَّجُلُ؟» کدام گزینه مناسب است؟

- ۱) هُوَ شَاعِرٌ إِيرَانِيٌّ ۲) هِيَ لَاعِبٌ قَوِيٌّ ۳) هُوَ جُنْدِيٌّ شَجَاعٌ ۴) هِيَ سَائِقَةٌ السَّيَّارَةِ

۲۰- پاسخ عبارت «مَنْ فِي الْغُرْفَةِ؟» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) الضُّيُوفُ فِي الْغُرْفَةِ ۲) لِتِلْكَ الطَّالِبَةِ ۳) الْغُرْفَةُ كَبِيرَةٌ وَ نَظِيفَةٌ ۴) لِمُعَلِّمِ الصَّفِّ

۲۱- پاسخ مناسب را انتخاب کنید. لِمَنْ هَذِهِ السَّيَّارَةُ؟

- ۱) لِصَدِيقِنَا أَحْمَدَ ۲) هَذِهِ سَيَّارَةٌ جَمِيلَةٌ ۳) لَوْنُهَا أَحْمَرٌ ۴) هِيَ سَائِقُ هَذِهِ السَّيَّارَةِ

۲۲- عبارت «لِتِلْكَ الطَّالِبَةِ» پاسخ کدام پرسش است؟

- ۱) مَنْ أَنْتِ يَا بِنْتُ؟ ۲) مَنْ ذَلِكَ الصَّدِيقَةُ؟ ۳) مَنْ هِيَ؟ ۴) لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟

۲۳- در جمله «مَنْ هُوَ مُدِيرُ الْمَكْتَبَةِ» کدام کلمه معنی نمی شود؟

- ۱) هُوَ ۲) مَنْ ۳) الْمَكْتَبَةِ ۴) مُدِيرٌ

۲۴- در کدام یک از جمله های زیر، «هِيَ» ترجمه نمی شود؟

- ۱) أ هِيَ مُجَاهِدَةٌ فِي الْحَرْبِ؟ ۲) هِيَ تَلْمِيذَةٌ مِثَالِيَّةٌ فِي الْمَدْرَسَةِ ۳) مَنْ هِيَ مُدْرَسَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ ۴) هَلْ هِيَ بَائِعَةٌ الْحَقَائِبِ؟

۲۵- پاسخ مناسب را انتخاب کنید. مَنْ هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ؟

- ۱) هُوَ تَلْمِيذَةٌ فِي الْمَدْرَسَةِ ۲) هِيَ أُخْتُ سِينَا ۳) هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ لِأُمِّي ۴) هِيَ بَائِعَةٌ فِي الْمَكْتَبَةِ

۲۶- برای سؤال «مَنْ أَنْتِ؟» کدام پاسخ مناسب است؟

- ۱) أَنَا تَلْمِيذٌ ۲) أَنَا تَلْمِيذَةٌ ۳) هُوَ مُدِيرٌ ۴) هِيَ مُدِيرَةٌ

۲۷- عبارت «أَنَا صَدِيقُ حَامِدٍ» پاسخ به سؤال است؟

- ۱) مَنْ أَنَا؟ ۲) مَنْ أَنْتِ؟ ۳) لِمَنْ أَنْتِ؟ ۴) مَنْ أَنْتِ؟

۲۸- پاسخ مناسب، کدام است؟ مَا تِلْكَ عَلَي الْجَبَلِ؟

- ۱) تِلْكَ الْجَبَلِ مُرْتَفِعٌ ۲) الشَّجَرَةُ عَلَي الْجَبَلِ ۳) ذَلِكَ تَحْتِ الْجَبَلِ ۴) الْجَبَلُ فِي أَطْرَافِ الْمَدِينَةِ

۲۹- برای پرسش و پاسخ زیر، کدام کلمه پرسشی، مناسب است؟

..... هذا؟ هذا مُفْتاحُ الْبَيْتِ.

۱ هَلْ ۲ أ ۳ مَا ۴ مَنْ

۳۰- جاهای خالی، با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟

..... تِلْكَ عَلَى الطَّوَلَةِ؟ هَدِيَّةٌ.

۱ ما، هذا ۲ ما، تِلْكَ ۳ مَنْ، تِلْكَ ۴ مَنْ، هَذِهِ

۳۱- برای پرسش «ما هذه؟» کدام پاسخ درست است؟

۱ هَاتَانِ هَدِيَّتَانِ غَالِيَتَانِ ۲ تِلْكَ حَقَائِبُ الْمَسَافِرِينَ فِي السَّيَّارَةِ

۳ ذَلِكَ فُنْدُقٌ فِي أَطْرَافِ الْمَدِينَةِ ۴ هَذِهِ جَائِزَةٌ ذَهَبِيَّةٌ لِلْفَائِزِ الْأَوَّلِ

۳۲- برای جای خالی، کدام کلمه پرسشی، مناسب است؟

۱ مَنْ ۲ مَاذَا ۳ لِمَنْ ۴ مَا

۳۳- در عبارت «ما هي اللغة الرسمية في إيران» کدام کلمه را می‌توان ترجمه نکرد و با کدام کلمه، پاسخ داده می‌شود؟

۱ هي، العربية ۲ اللغة، العربية ۳ هي، الفارسية ۴ اللغة، الفارسية

۳۴- برای عبارت «هاتان إمرأتان مهديتان» کدام پرسش مناسب است؟

۱ مَنْ هَاتَانِ؟ ۲ ما هَاتَانِ؟ ۳ مَنْ هي؟ ۴ ما هي؟

۳۵- پاسخ پرسش زیر، کدام است؟ ماذا على الأرض؟

۱ كِتَابٌ أُخِي ۲ لِمَرِيَمَ ۳ هُنَاكَ أَشْيَاءٌ ۴ هُوَ حُسَامٌ

۳۶- برای سؤال «ماذا على الشجرة؟» کدام پاسخ مناسب است؟

۱ الشَّجَرَةُ فِي الْغَابَةِ ۲ الشَّجَرَةُ طَوِيلَةٌ جِدًّا

۳ الْبَيْتُ جَنْبَ الشَّجَرَةِ ۴ الْعُصْفُورُ عَلَى الشَّجَرَةِ

۳۷- کدام گروه از کلمه‌های زیر، در پاسخ کلمه پرسشی «أين» می‌آید؟

۱ مَنْ، هُوَ، هي، أَمَامَ، خَلْفَ ۲ فِي، مِنْ، نَعَمْ، هُنَا، هُنَاكَ

۳ عَلَى، بَيْنَ، عَلَيْكَ، مَعَ، وَرَاءَ ۴ جَنْبَ، عِنْدَ، فَوْقَ، تَحْتَ، أَمَامَ

۳۸- پاسخ سؤال «مِنْ أَيْنَ أَنْتَ» در کدام گزینه آمده است؟

۱ أَنَا فِي الْمَدْرَسَةِ ۲ أَنْتَ مِنَ السُّودَانِ ۳ أَنْتَ هُنَا ۴ أَنَا إِيرَانِيٌّ

۳۹- برای سؤال «أَيْنَ الْبُسْتَانُ» کدام پاسخ مناسب است؟

۱ هُنَاكَ، فِي الْبَيْتِ ۲ مِنْ مَازَنْدَرَانِ فِي شِمَالِ إِيرَانِ ۳ عَلَى الْيَمِينِ ۴ ذَلِكَ مَمْلُوءٌ بِالشَّجَرَةِ

۴۰- پاسخ مناسب سؤال «أَيْنَ الرَّجُلُ» کدام است؟

۱ فَوْقَ الْبَابِ ۲ وَرَاءَ السَّيَّارَةِ ۳ تَحْتَ الصَّفِّ ۴ فِي الْأَرْضِ

۴۱- عبارت «أنا مصرية» پاسخ کدام سؤال است؟

۱ مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟ ۲ أَيْنَ أَنَا؟ ۳ مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟ ۴ أَيْنَ أَنْتِ؟

۴۲- در پاسخ به کدام یک از پرسش‌های زیر، عدد می‌آید؟

۱ بِمَ يُسَافِرُ الْحُجَّاجُ إِلَى مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ؟ ۲ مَتَى تَخْرُجُ الْمُعَلِّمَةُ مِنَ الصَّفِّ؟

۳ كَمْ تَلْمِيزًا فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ؟ ۴ مِنْ أَيْنَ أَنْتِ أُيُّهَا التَّلْمِيزُ؟

۴۳- عبارت «كَمْ يَوْمًا أَيَّامُ الْأُسْبُوعِ» با کدام کلمه پاسخ داده می‌شود؟

۱ سَنَةٌ ۲ شَهْرٌ ۳ سَبْعَةٌ ۴ عَشْرَةٌ

۴۴- كَمْ أُسْبُوعاً فِي الشَّهْرِ؟

۱ عَشْرَةٌ

۲ أَرْبَعَةٌ

۳ ثَمَانِيَةٌ

۴ سِتَّةٌ

۴۵- برای جای خالی، کدام کلمه مناسب است؟

كَمْ جَنْبَ الْبَحْرِ؟

۱ شَخْصاً

۲ شَخْصٌ

۳ أَشْخَاصاً

۴ أَشْخَاصٌ

۴۶- در جمله زیر، جای خالی با کدام کلمه کامل می‌شود؟

كَمْ وَرَاءَ الْكُرْسِيِّ؟

۱ مِفْتَاحٌ

۲ عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ

۳ مَفَاتِيحاً

۴ عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ

۴۷- برای عبارت «ثَلَاثَةٌ أَيَّامٌ» کدام پرسش را انتخاب می‌کنید؟

۱ أَيْنَ سَافِرُونَ هَؤُلَاءِ الطَّالِبَاتِ

۲ بِمَ تُسَافِرُونَ؟

۳ كَمْ يَوْماً فِي الْأُسْبُوعِ؟

۴ كَمْ يَوْماً أَنْتُمْ فِي السَّفَرِ؟

۴۸- كَيْفَ حَالُكَ؟

۱ أَنَا بَخِيرٌ وَكَيْفَ أَنْتَ؟

۲ وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ

۳ أَنَا بَخِيرٌ وَأَنَا مِنْ إِيْرَانِ

۴ أَنَا مِنْ طَهْرَانَ وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

۴۹- أَيْنَ أَسْرَتُكَ؟

۱ إِسْمِي سَمِيرٌ وَ مَا اسْمُكَ؟

۲ هَذَا أُخِي وَ هَذِهِ أُخْتِي

۳ هُمْ يَذْهَبْنَ إِلَى السُّوقِ

۴ هُمْ جَالِسُونَ هُنَاكَ

۵۰- کدام یک از عبارت‌های زیر، در پایان گفتگو بیان می‌شود؟

۱ كَيْفَ أَنْتَ؟

۲ أَنَا بَخِيرٌ

۳ إِلَى الْبِقَاعِ

۴ صَبَاحَ الْخَيْرِ

۵۱- در جمله زیر، جای خالی با کدام کلمه کامل می‌شود؟

..... حَالُكَنَّ يَا تَلْمِيذَاتُ؟

۱ كَيْفَ

۲ هَلْ

۳ مَتَى

۴ بِمَ

۵۲- در پاسخ به کلمه پرسشی «مَتَى»، کلمه‌هایی می‌آیند که بر دلالت دارند؛ مانند

۱ زمان، هُنَا

۲ زمان، صَبَاحٌ

۳ مکان، هُنَا

۴ مکان، صَبَاحٌ

۵۳- برای پرسش «مَتَى رَجَعْتُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ»، کدام پاسخ مناسب است؟

۱ رَجَعْتُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَاعَةٍ

۲ أَرْجِعُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَاعَةٍ

۳ رَجَعْتُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ قَبْلَ دَقِيقَةٍ

۴ أَرْجِعُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ قَبْلَ دَقِيقَةٍ

۵۴- کدام یک از جمله‌های زیر، معنای مالکیت می‌دهد؟

۱ ذَهَبْتُ مَرِيْمُ إِلَى الْمَعْهَدِ لِدِرَاسَةِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

۲ رَجَعْتُ مِنَ السُّوقِ عِنْدَ الْغُرُوبِ

۳ بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

۴ عِنْدَكُمْ بَيْتٌ كَبِيرٌ

۵۵- متضاد کلمه‌های «ذَهَبَ، تَلَكَّ، يَصْدُقُ، أَبَ، فَرِحَ، قَرِيبَ» در کدام گزینه آمده است؟

۱ دَفَعَ، أَوْلَيْكَ، يَشْرَحُ، وَالِدَةٌ، شَرِحَ، غَرِيبٌ

۲ رَجَعَ، أَوْلَيْكَ، يَكْذِبُ، أُمٌّ، شَرِحَ، بَعِيدٌ

۳ دَفَعَ، ذَلِكَ، كَذَبَ، وَالِدَةٌ، حَزَنَ، غَرِيبٌ

۴ رَجَعَ، ذَلِكَ، يَكْذِبُ، أُمٌّ، حَزَنَ، بَعِيدٌ

۵۶- در هر گزینه، متضاد کدام یک از مجموعه کلمه‌ها، درست آمده است؟

۱) غَالِيَةٌ (≠ رَخِيصَةٌ)، أَوَّلٌ (≠ بَدَائِيَّةٌ)، جَمِيلٌ (≠ وَقِيحٌ)، حَارٌّ (≠ هَوَاءٌ)

۲) قَلِيلٌ (≠ كَثِيرٌ)، فَوْقَ (≠ تَحْتَ)، نِهَائِيَّةٌ (≠ بَدَائِيَّةٌ)، حُسْنٌ (≠ سَوْءٌ)

۳) يَمِينٌ (≠ يَسِيرٌ)، آخِرٌ (≠ أَوَّلٌ)، أَمْسٌ (≠ غَدٌ)، خَلْفٌ (≠ وَرَاءٌ)

۴) صَدِيقٌ (≠ عَدُوٌّ)، ابْنٌ (≠ أُخْتُ)، بَيْتٌ (≠ مَنْزِلٌ)، كَبِيرٌ (≠ وَسِيعٌ)

۵۷- کدام یک، کلمهٔ پرسشی است؟

۱) هَلْ

۲) مِنْ

۳) هَذَا

۴) هَوْلًا

۵۸- معادل مؤنث کلمه‌های «الرَّجُلُ، الوَلَدُ، الرَّجَالُ، الأَخُ، ذَلِكَ» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) النِّسَاءُ، البَنَاتُ، الأَخْتُ، النِّسَاءُ، تِلْكَ

۲) المَرْأَةُ، البَنَاتُ، النِّسَاءُ، الأَخْتُ، تِلْكَ

۳) النِّسَاءُ، البَنَاتُ، الأَخْتُ، النِّسَاءُ، أَنْتَ

۴) المَرْأَةُ، البَنَاتُ، النِّسَاءُ، الأَخْتُ، أَنْتَ

۵۹- متضاد کدام کلمه، درست بیان شده است؟

۱) قَلِيلٌ ≠ بَعِيدٌ

۲) وَحْدَةٌ ≠ جَمَاعَةٌ

۳) حُسْنٌ ≠ قَرِيبٌ

۴) غَالِيَةٌ ≠ وَاقِفَةٌ

۶۰- مترادف‌ها در کدام گزینه، همگی درست است؟

۱) أَبٌ (والد)، بُسْتَانٌ (حَدِيقَةٌ)، الطَّالِبَاتُ (التَّلْمِيذَاتُ)

۲) الرَّجَالُ (النِّسَاءُ)، الأَوْلَادُ (البَنَاتُ)، هُوَ (هِيَ)

۳) قِيَمَةٌ (ثَمَنٌ)، سَحَابٌ (مُزْنٌ)، أَخٌ (أَخْتٌ)

۴) بَيْتٌ (مَنْزِلٌ)، وَحْدَةٌ (جَمَاعَةٌ)، نَظَرَ (شَاهَدَ)

یادداشت

پاسخ‌نامه

۱- قرینه ۲

حروف (گ، چ، پ، ژ) در عربی نوشتاری (عربی فصیح) وجود ندارد.

۲- قرینه ۲

«الشَّجَرَةَ» اسم مؤنث است. اسم اشاره نزدیک و دور برای اسامی مؤنث، «هَذِهِ» و «تِلْكَ» می‌باشد.

۳- قرینه ۱

«الْوَلَدِ» اسم مذکر است و اسم اشاره مناسب آن، «هَذَا» برای نزدیک و «ذَلِكَ» برای دور، است، «الْمُدْرَسَةَ» اسم مؤنث است؛ اسم اشاره مناسب آن، «هَذِهِ» برای نزدیک و «تِلْكَ» برای دور، است. «الطَّالِبُ» اسم مذکر است و همانند «الْوَلَدِ» اسم اشاره مناسب آن، «هَذَا» برای نزدیک و «ذَلِكَ» برای دور است.

۴- قرینه ۳

«الْمُجَاهِدُونَ» اسم جمع مذکر سالم و اسم اشاره آن، «هَؤُلَاءِ» برای نزدیک و «أُولَئِكَ» برای دور است. «اللَّاعِبَةُ» اسم مفرد مؤنث است و اسم اشاره آن، «هَذِهِ» برای نزدیک و «تِلْكَ» برای دور است.

نقته ۱۱

«هَؤُلَاءِ» و «أُولَئِكَ» در اشاره به جمع مذکر سالم و جمع مؤنث سالم، مشترک هستند.
مانند: هَؤُلَاءِ إِبْرَانِيُونَ، هَؤُلَاءِ إِبْرَانِيَاتٌ،
أُولَئِكَ مُعَلِّمُونَ، أُولَئِكَ مُعَلِّمَاتٌ

۵- قرینه ۳

«نِعْمَتَانِ» مثنای مؤنث است، لذا «مَجْهُولَتَانِ» درست است.

۶- قرینه ۱۴

«هَذَانِ» اسم اشاره به مثنای مذکر است و «هَاتَانِ» اسم اشاره به مثنای مؤنث است؛ لذا «الْكُرْسِيَانِ» و «الْبَيْتَانِ» درست است.

نقته ۱۲

اسم مثنی، دو علامت دارد و با (انِ) و (ئِین) مشخص می‌شود. این دو علامت، به آخر کلمه مفرد اضافه می‌شود و اسم مثنی را می‌سازد؛

- ▶ مانند: مُعَلِّم + انِ ◀ مُعَلِّمَانِ
- ▶ مُعَلِّمَة + انِ ◀ مُعَلِّمَتَانِ
- ▶ مُعَلِّم + ئِین ◀ مُعَلِّمَیْنِ
- ▶ مُعَلِّمَة + ئِین ◀ مُعَلِّمَیْنِ

۷- قرینه ۱

«هَؤُلَاءِ» اسم اشاره جمع است و چون برای جمع مذکر سالم و جمع مؤنث سالم یکسان به‌کار می‌رود، هم گزینۀ ۱، یعنی «اللَّاعِبُونَ» و هم گزینۀ ۲، یعنی «اللَّاعِبَاتِ» می‌تواند درست باشد؛ لذا، به اجزای دیگر جمله توجه می‌کنیم: «فَائِزُونَ» جمع مذکر سالم است؛ بنابراین «اللَّاعِبُونَ» برای جای خالی مناسب است.

۸- قرینه ۲

هر سه اسم به‌کار رفته در صورت سؤال، مؤنث هستند؛ بنابراین، برای جای خالی به کلمه جمع مؤنث سالم نیاز داریم؛ لذا، «ناجِحَاتٌ» درست است.

۹- قرینه ۳

سَاعَةٌ ◀ ساعات؛ سه کلمه دیگر، جمع مکسر هستند چون شکل مفرد آنها تغییر کرده است: أَوْقَاتٌ ◀ وَقْتٌ
أَمْوَاتٌ ◀ مَوْتٌ، أَصْوَاتٌ ◀ صَوْتُ

نقته ۵

در جمع مذکر سالم و جمع مؤنث سالم، شکل مفرد کلمه تغییر نمی‌کند. در جمع مذکر سالم، به کلمه مفرد، «وَنَ» یا «یْنَ» اضافه می‌شود.
مُعَلِّم + وَنَ ◀ مُعَلِّمُونَ مُعَلِّم + یْنَ ◀ مُعَلِّمِیْنَ
در جمع مؤنث سالم، پس از حذف «ة» در کلمه مفرد، به آخر آن «ات» اضافه می‌کنیم.
▶ مُعَلِّمَة + ات ◀ مُعَلِّمَات
▶ تَلْمِیْذَة + ات ◀ تَلْمِیْذَات
اما بعضی از کلمه‌ها، با اینکه به «ات» ختم می‌شوند، جمع مؤنث نیستند؛ مانند «أَوْقَات».
در واقع، در این کلمه‌ها، ت جزء حروف اصلی است: وَقْتُت، صَوْتُت

۱۰- قرینه ۳

در این گزینه، کلمه «الْحَسَنَاتِ» اسم جمع مؤنث سالم است و مفرد آن «الْحَسَنَةُ» می‌باشد که با اضافه شدن «ات» به این شکل درآمده است.

۱۱- قرینه ۱۴

گفتیم که نشانه جمع مذکر سالم، «وَنَ» و «یْنَ» است. در این عبارت، «الْبَنِیْنَ» جمع «بِنِ» پسر است.
بِنِ ◀ پسر، بَنِیْنِ ◀ پسران

۱۷- گزینه ۲

اسم‌های اشاره در جمله‌های پرسشی، به همان صورت در پاسخ به کار برده می‌شوند؛ لذا تبدیل «هنا» به «هناک» یا ... در پاسخ، نادرست است.

۱۸- گزینه ۱

چون در پرسش، از ضمیر «هی» استفاده شده است، در پاسخ نیز از «هی» استفاده می‌شود. «هی» ضمیری است که برای اسامی مؤنث به کار می‌رود؛ لذا «عالمه» ایرانیته مناسب آن است.

۱۹- گزینه ۳

در گزینه‌های این سؤال، به جای «هَذَا الرَّجُلُ» از ضمیر استفاده شده است. «الرَّجُلُ» اسم مذکر است و ضمیر «هُوَ» جانشین آن می‌شود؛ اسم پس از آن نیز، مذکر می‌آید؛ لذا «هُوَ جُنْدِي شَجَاعٌ» گزینه درست است: مَنْ هَذَا الرَّجُلُ؟ هَذَا الرَّجُلُ (= هُوَ) جُنْدِي شَجَاعٌ.

۲۰- گزینه ۱

در صورت سؤال، پرسیده شده است که «چه کسی در اتاق است؟» لذا در پاسخ، اسم شخص یا اشخاص آورده می‌شود. گزینه‌های ۲ و ۴ در پاسخ به «لِمَنْ» می‌آیند. چون با «لِ» برای شروع شده‌اند. گزینه ۳ نیز نادرست است، چون درباره صفات اتاق توضیح داده است.

۲۱- گزینه ۱

اگر در صورت سؤال، کلمه پرسشی «لِمَنْ» به کار رفته باشد، پاسخ، حتماً با «لِ» همراه است. ترجمه: برای چه کسی است این ماشین؟ برای دوستان احمد است.

۲۲- گزینه ۲

با توجه به وجود «لِ» در ابتدای عبارت «لِتِلْكَ الطَّالِبَةِ»، باید در جمله پرسشی «لِمَنْ» استفاده شود.

نکته ۸ ضمیرهای «هُوَ» و «هِيَ» به ترتیب جانشین اسم مذکر و اسم مؤنث می‌شوند.

- ▶ مَنْ هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ؟
- ▶ هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ (= هِيَ) أُخْتُ سِينَا
- ▶ مَنْ هَذَا الْوَلَدُ الصَّغِيرُ؟ هَذَا الْوَلَدُ الصَّغِيرُ (= هُوَ) أُخُّ سِينَا

۲۳- گزینه ۱

در این جمله، «هُوَ» ترجمه نمی‌شود. ترجمه جمله: مدیر کتابخانه چه کسی است؟

نکته ۶ به دو کلمه «طَالِبِينَ» و «طَالِبِينَ» دَقْتُ کنید. کدام یک از این دو، مثنی و کدام یک، جمع مذکر سالم است؟

پاسخ: (ن) در کلمه مثنی، همواره با کسره همراه است و (ن) در جمع سالم، با فتحه؛ بنابراین، «طَالِبَانِ» و «طَالِبَيْنِ» مثنی هستند. «طَالِبُونَ» و «طَالِبِينَ» جمع مذکر سالم هستند.

۱۲- گزینه ۴

در گزینه ۱، «خَوَائِجِ»، در گزینه ۲، «أَنْفُسِ» و در گزینه ۳، «صِعَابِ» جمع مکسر هستند. مفرد آنها به ترتیب، «حَاجَتِ»، «نَفْسِ» و «صَعْبِ»، است.

۱۳- گزینه ۳

«الْخَطِيئَةَ» جمع مکسر و مفرد آن «الْخَطِيئَةُ» است.

۱۴- گزینه ۳

کلمه «الأَوْلَادِ» جمع (مکسر) است و اسم اشاره مطابق آن، «أُولَئِكَ» است. کلمه «الْكَتُبِ» جمع مکسر غیرانسان است و برای آن از اسم اشاره «هَذِهِ» استفاده می‌شود.

نکته ۷ اسم‌های اشاره، برای انسان و غیرانسان (حیوانات و اشیا) یکسان به کار می‌روند و فقط از نظر عدد (مفرد، مثنی و جمع بودن) یا جنس (مذکر و مؤنث بودن)، تفاوت دارند؛ مانند:

- ▶ هَذَا تَلْمِيذٌ
- ▶ هَذِهِ تَلْمِيذَةٌ
- ▶ هَذَا عَمُوْدٌ
- ▶ هَذِهِ حَدِيْقَةٌ

برای اشاره به جمع‌های مکسر غیرانسان (اشیا و حیوانات) از اسم اشاره مفرد مؤنث استفاده می‌شود؛ مانند:

- ▶ هَذِهِ كُتُبٌ
- ▶ هَذِهِ أَقْلَامٌ

۱۵- گزینه ۱

اسم‌های اشاره، به همان صورتی که در سؤال به کار می‌روند، در پاسخ به کار برده می‌شوند. ضمیرهای متصل «كَ» و «كِ» در پاسخ، به ضمیر «ی» تبدیل می‌شوند: زَمِيْلُكَ ← زَمِيْلِي

۱۶- گزینه ۲

جمله پرسشی که با «هَل» یا «أ» شروع شده باشد، در پاسخ آن حتماً «نَعَمْ» یا «لا» به کار می‌رود.

۲۴- قرینه ۳

در این جمله، «هِيَ» ترجمه نمی‌شود. ترجمه جمله:
معلم زبان عربی چه کسی است؟

۳۰- قرینه ۲

با توجه به توضیح تمرین قبل، «ما» برای جای خالی
مناسب است. اسم اشاره «تِلْكَ» به همان صورت در
پاسخ استفاده می‌شود.

۳۱- قرینه ۴

اسم اشاره، در پرسش و پاسخ، یکسان می‌آید. چون در
سؤال «هَذِهِ» آمده است، در پاسخ نیز «هَذِهِ» می‌آید. لذا
وقتی می‌پرسد: «چیست این؟» پاسخ می‌دهیم: این جایزه‌ای
ارزشمند برای برنده اول است. گزینه ۱ نادرست است، چون
«هَذِهِ» مفرد است و «هَاتَانِ» مثنی است. مفرد، با مثنی پاسخ
داده نمی‌شود. در گزینه ۲ و ۳ نیز، «تِلْكَ» و «ذَلِكَ» برای اشاره
به دور و نادرست هستند.

۳۲- قرینه ۴

چون «مُسْكِلٌ»، اسمی است که مربوط به انسان نیست،
«ما» به کار می‌رود.

۳۳- قرینه ۳

در جمله‌هایی که پس از کلمه پرسشی «ما»، «هِيَ» یا
«هُوَ» می‌آید، «هِيَ» یا «هُوَ» ترجمه نمی‌شود. ترجمه
جمله: زبان رسمی در ایران چیست؟ فارسی.

۳۴- قرینه ۱

«إِمْرَأَاتٍ» به معنی زنان (دو زن) است و برای پرسش از
انسان، «مَنْ» به کار می‌رود.

۳۵- قرینه ۱

ترجمه، چه چیزی بر روی زمین است؟ کتاب
برادرم. علت نادرستی گزینه‌های دیگر این است که
در گزینه ۲، «لِمَرِيْمَ» در پاسخ به «لِمَنْ» می‌آید. در
گزینه ۳، اسم اشاره به کار رفته است در صورتی که
در صورت سؤال، اسم اشاره وجود ندارد، در گزینه
۴، ضمیر به کار رفته است که در پاسخ «ماذا» ضمیر
به کار نمی‌رود.

۳۶- قرینه ۴

با ترجمه جمله، پاسخ آن مشخص می‌شود: چیست بر
روی درخت؟ گنجشک روی درخت است. کلمه‌های
«فِي» و «جَنْبِ» که در گزینه‌های ۱ و ۳ به کار رفته‌اند،
در پاسخ به «أَيْنَ» می‌آیند.

۳۷- قرینه ۴

در پاسخ به «أَيْنَ» از این کلمه‌ها، استفاده می‌شود:
فَوْقَ، تَحْتَ، أَمَامَ، خَلْفَ (وَرَاءَ)، جَنْبَ، عِنْدَ، حَوْلَ،
بَيْنَ، فِی، عَلَى، عَلَى الیَمِینِ، عَلَى الیسَارِ، هُنَا، هُنَاكَ

نکته

در جمله‌های پرسشی که با «مَنْ» و «ما»
شروع می‌شوند، «هُوَ» و «هِيَ» اگر بلافاصله پس از
«مَنْ» یا «ما» آمده باشند، ترجمه نمی‌شوند.

۲۵- قرینه ۲

در صورت سؤال، از «الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ» پرسیده شده است که
به جای آن می‌توان از ضمیر «هِيَ» در پاسخ استفاده کرد. بنابراین،
گزینه ۱ که «هُوَ» در آن به کار رفته است، نادرست است.
گزینه ۳، نیز با توجه به معنا، پاسخ سؤال نیست. «لِ» در
پاسخ «لِمَنْ» می‌آید. در سؤال پرسیده شده است «چه کسی
است این دختر کوچک؟» در گزینه ۳، پاسخ داده شده است:
«دختر کوچک برای مادرم است.» لذا پاسخ سؤال نیست. در
گزینه ۴، نیز گفته شده است که «او فروشنده‌ای است در
کتابفروشی» که از نظر معنا نادرست است.

۲۶- قرینه ۲

اگر در صورت سؤال ضمیر «أَنْتَ» یا «أَنْتِ» آمده
باشد، در پاسخ، حتماً از کلمه «أَنَا» استفاده می‌شود و
در صورتی که از «أَنْتَ» پرسش شده باشد، در پاسخ،
کلمه پس از «أَنَا» مذکر می‌آید و اگر از «أَنْتِ» پرسش
شده باشد، در پاسخ، پس از «أَنَا» کلمه مؤنث می‌آید.
مَنْ أَنْتَ ◀◀ أَنَا تَلْمِیْذٌ
مَنْ أَنْتِ ◀◀ أَنَا تَلْمِیْذَةٌ

۲۷- قرینه ۴

وقتی در پاسخ ضمیر «أَنَا» آمده باشد، حتماً در صورت
سؤال، باید «أَنْتَ» بوده باشد، و چون «صَدِیقُ حَامِدٍ» مذکر
است، پس در صورت سؤال، ضمیر «أَنْتَ» باید باشد.

۲۸- قرینه ۲

در صورت سؤال پرسیده شده است که «چه چیزی روی کوه
است؟» در پاسخ می‌گوییم: «درخت روی کوه است.»

۲۹- قرینه ۳

با توجه به پاسخ، در جمله پرسشی، باید از «مَنْ» یا
«ما» استفاده شده باشد. برای پرسش از غیرانسان (اشیا
و حیوانات) «ما» به کار برده می‌شود. ترجمه: چیست
این؟ این کلید خانه است.

۴۳- گزینه ۳

در جملهٔ پرسشی، از تعداد روزهای هفته سؤال شده است؛ لذا «سَبْعَةٌ: هفت» درست است.

۴۴- گزینه ۲

ترجمه: چند هفته در ماه است؟ (ترجمهٔ روان: یک ماه چند هفته دارد؟) پاسخ: چهار

۴۵- گزینه ۱

کلمه‌ای که پس از «كَمْ» می‌آید، مفرد و منصوب است (با تنوین فتحه می‌آید).

۴۶- گزینه ۴

پس از «كَمْ» می‌تواند به‌جای اسم مفرد منصوب، مضاف و مضاف‌إلیه آورده شود. بنابراین، در این عبارت، هم «عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ» درست است و هم «مِفْتَاحًا». چون «مِفْتَاحًا» در گزینه‌ها وجود ندارد، «عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ» را انتخاب می‌کنیم.

۴۷- گزینه ۴

گزینه ۱، از محلّ مسافرت پرسیده است. در گزینه ۲، پرسیده شده است که با چه چیزی (چه وسیله‌ای) مسافرت می‌کنید. گزینه ۳، از تعداد روزهای هفته پرسیده است و در گزینه ۴، که پاسخ درست است، سؤال شده است که چند روز شما در سفر هستید؟

۴۸- گزینه ۱

در پاسخ به سؤال «كَيْفَ حَالُكَ: حالت چطور است؟»، جملهٔ «أَنَا بِخَيْرٍ: من خوبم» می‌آید. همچنین، می‌توان پس از آن، عبارت «الْحَمْدُ لِلَّهِ» را بیان کرد.

۴۹- گزینه ۴

ترجمه: خانواده‌ات کجا هستند؟ آنها آنجا نشسته‌اند. در گزینه ۳، بر اساس ضمیر «هُم» فعل جمله باید «يَذْهَبُونَ» باشد.

۵۰- گزینه ۳

این اصطلاح، به همراه اصطلاح‌های دیگر، مانند «مَعَ السَّلَامَةِ» و «فِي أَمَانِ اللَّهِ» در پایان جوار گفته می‌شود. سه گزینهٔ دیگر، در ابتدای گفتگو گفته می‌شود.

۵۱- گزینه ۱

كَيْفَ: چطور است؟ چگونه است؟

۵۲- گزینه ۲

در پاسخ به کلمهٔ پرسشی «مَتَى: چه وقت»، کلمه‌هایی می‌آیند که بر زمان دلالت دارند؛ مانند: الْيَوْمَ، أَمْسٍ، غَدًا، صَبَاحًا، عَصْرًا، مَسَاءً، لَيْلًا، قَبْلَ سَتَيْنِ، بَعْدَ أُسْبُوعَيْنِ، فِي الشَّهْرِ الْمَاضِي، فِي الشَّهْرِ الْقَادِمِ، قَبْلَ يَوْمَيْنِ

نقته‌ها

برای پاسخ دادن به عبارتی که در آن کلمهٔ پرسشی به کار رفته است، به موارد زیر، دقت کنید:

۱- اگر با کلمه‌های پرسشی «هَلْ» یا «أ» سؤال شده باشد، در پاسخ آنها حتماً «نَعَمْ» یا «لا» آورده می‌شود.

۲- اسم‌های اشاره، به همان صورت که در سؤال آمده‌اند، در پاسخ آورده می‌شوند و تغییری نمی‌کنند.

۳- اگر در جملهٔ سؤال، ضمیر «أنا» به کار رفته باشد، در پاسخ آن، بنابر مذکر یا مؤنث بودن آن شخص، از ضمیرهای «أنت» یا «أنتِ» استفاده می‌شود.

۴- اگر در جملهٔ سؤال ضمیر «أنت» یا «أنتِ» به کار رفته باشد، حتماً در پاسخ به «أنا» تبدیل می‌شود.

۵- ضمیرهای «هُوَ» و «هِيَ» هیچ تغییری نمی‌کنند. اگر از «هُوَ» سؤال شده باشد، با «هُوَ» پاسخ داده می‌شود و اگر از «هِيَ» سؤال شده باشد، با «هِيَ» پاسخ داده می‌شود.

۶- کلمهٔ سؤال «مَنْ: چه کسی» برای سؤال از انسان به کار می‌رود و کلمهٔ سؤال «مَا: چیست» برای سؤال از اشیا و حیوانات به کار می‌رود.

۳۸- گزینه ۴

اصطلاح «مِنْ أَيْنَ أَنْتَ» یعنی «اهل کجا هستی؟» که در پاسخ آن، نام شهر یا کشور محلّ تولّد و زندگی، گفته می‌شود: أُنَا إِيرَانِيٌّ (إِيرَانِيَّةٌ) يَا أُنَا مِنْ إِيرَانِ.

۳۹- گزینه ۳

ترجمه: باغ کجاست؟ سمت راست. در پاسخ به «أَيْنَ»، جهت بیان می‌شود.

۴۰- گزینه ۲

باتوجه به معنی، این گزینه درست است: کجاست مرد؟ پشت ماشین.

۴۱- گزینه ۳

اهل جایی بودن، در پاسخ به «مِنْ أَيْنَ أَنْتَ» می‌آید و چون «مِصْرِيَّةٌ» آمده است، پس فرد مورد سؤال، مؤنث است. لذا باید با «أنتِ» سؤال شود.

۴۲- گزینه ۳

جمله‌ای که با «كَمْ» پرسشی شده باشد، در پاسخ آن، عدد می‌آید. «كَمْ» به معنی «چند» است.

۵۳- قرینه ۳

فعل جمله در صورت سؤال، ماضی است؛ لذا در پاسخ نیز باید فعل ماضی به کار برده شود و «ت» و «تِ»، در پاسخ، به «ت» تبدیل می‌شوند. از نظر زمانی و مفهوم جمله نیز، «قَبْلَ دَقِيقَةٍ» درست است. کی برگشتی از مدرسه؟ برگشتم از مدرسه یک دقیقه پیش (درست)؛ برگشتم از مدرسه پس از یک ساعت (نادرست)؛ برمی‌گردم از مدرسه پس از یک ساعت (نادرست)؛ برمی‌گردم از مدرسه یک دقیقه پیش (نادرست).

۵۴- قرینه ۴

کلمه «عِنْدَ» و حرف «لِ، لَ» که به ترتیب به معنای «نزد» و «برای» هستند، گاهی، معنای مالکیت می‌دهند: عِنْدَكُمْ بَيْتٌ كَبِيرٌ: نزد شما خانه بزرگی است = خانه بزرگی دارید.

لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى: برای خداست نام‌های نیکو = خدا نام‌های نیکو دارد.

۵۵- قرینه ۴

ذَهَبَ (رفت) رَجَعَ (برگشت)، تِلْكَ (ضمیر اشاره دور برای مؤنث) ≠ ذَلِكَ (ضمیر اشاره دور برای مؤنث)، يَصْدُقُ (راست می‌گوید) ≠ يَكْذِبُ (دروغ می‌گوید)، أَب (پدر) ≠ أُم (مادر)، فَرِحَ (خوشحال شد) ≠ حَزِنَ (اندوهگین شد)،

قَرِيب (نزدیک) ≠ بَعِيد (دور)

۵۶- قرینه ۲

متضاد کلمه‌های دیگر گزینه‌ها: أَوَّل ≠ نِهَائِيَّة، حَارٌّ ≠ بارِد، يَمِينٌ ≠ يَسَارٌ، خَلْفٌ ≠ أَمَامٌ، كَبِيرٌ ≠ صَغِيرٌ

۵۷- قرینه ۱

هَلْ (آیا)، مِنْ (از)، هَذَا (این)، هُوَلاء (این‌ها)

۵۸- قرینه ۲

الرَّجُل (مرد) ≠ الْمَرْأَةُ (زن)، الْوَالِد (پسر) ≠ الْبِنْتُ (دختر)، الرَّجَال (مردان) ≠ النِّسَاء (زنان)، الْأَخ (برادر) ≠ الْأُخْت (خواهر)، ذَلِكَ (آن «برای مذکر») ≠ تِلْكَ (آن «برای مؤنث»)

۵۹- قرینه ۲

قَلِيلٌ ≠ كَثِيرٌ، حُسْنٌ ≠ قُبْحٌ، غَالِيَةٌ ≠ رَخِيصَةٌ

۶۰- قرینه ۱

أَب = وَالِد = پدر، بُسْتَان = حَدِيقَةٌ = باغ، الطَّالِبَات = التَّلْمِيذَات = دانش‌آموزان دختر، الأَوْلَاد = البَنِين = پسران، هُوَ = هُ = او، قِيَمَةٌ = ثَمَنٌ = قیمت، سَحَابٌ = مُزْنٌ = ابر، بَيْتٌ = مَنْزِلٌ = خانه، نَظَرَ = شَاهَدَ = دید، نگاه کرد

یادداشت

یادآوری مبحث ضمیر و فعل

ضمیر: کلمه‌ای است که جانشین اسم می‌شود. در زبان عربی، ضمایر، به دو گروه منفصل و متصل تقسیم می‌شوند. ضمیر منفصل، ضمیر مستقلی است که به هیچ کلمه‌ای وصل نمی‌شود و در جمله، کار اسم را انجام می‌دهد. ضمیر متصل، ضمیری است که در جمله به فعل یا اسم، وصل می‌شود.

صیغه	ضمیر متصل	ضمیر منفصل	صیغه	ضمیر متصل	ضمیر منفصل
اول شخص مفرد	نا	نَحْنُ	اول شخص مفرد	ی	أنا
دوم شخص جمع	کُمْ	أَنْتُمْ	دوم شخص مفرد	کَ	أَنْتَ
	کُنَّ	أَنْتِنَّ		کِ	أَنْتِ
	کُما	أَنْتُما	سوم شخص مفرد	هُ	هُوَ
هُمَّ	هُمَّ	ها		هِيَ	
هُنَّ	هُنَّ				
سوم شخص جمع	هُما	هُما			

فعل: کلمه‌ای است که بر انجام دادن کاری یا روی دادن حالتی در زمان مشخص، (گذشته یا حال یا آینده) دلالت می‌کند.
فعل ماضی: فعلی است که بر زمان گذشته دلالت می‌کند.

صرف فعل ماضی

صیغه	فعل و ترجمه	صیغه	فعل و ترجمه
اول شخص جمع	فَعَلْنَا: انجام دادیم	اول شخص مفرد	فَعَلْتُ: انجام دادم
دوم شخص جمع	فَعَلْتُمْ: انجام دادید (شما چند مرد)	دوم شخص مفرد	فَعَلْتَ: انجام دادی (تو یک مرد)
	فَعَلْتُنَّ: انجام دادید (شما چند زن)		فَعَلْتِ: انجام دادی (تو یک زن)
	فَعَلْتُما: انجام دادید (شما دو مرد) (شما دو زن)	سوم شخص مفرد	فَعَلَ: انجام داد (او یک مرد)
سوم شخص جمع	فَعَلُوا: انجام دادند (چند مرد)		فَعَلَتْ: انجام داد (او یک زن)
	فَعَلْنَ: انجام دادند (چند زن)		
	فَعَلَا: انجام دادند (دو مرد)		
	فَعَلَتَا: انجام دادند (دو زن)		

صرف یک فعل ماضی با ضمیرهای منفصل و متصل

صیغه	ترجمه	جمله
اول شخص مفرد	من خواندم کتابم را	أَنَا قَرَأْتُ كِتَابِي
دوم شخص مفرد	تو (یک مرد) خواندی کتابت را	أَنْتَ قَرَأْتَ كِتَابَكَ
	تو (یک زن) خواندی کتابت را	أَنْتِ قَرَأْتِ كِتَابَكَ
سوم شخص مفرد	او (یک مرد) خواند کتابش را	هُوَ قَرَأَ كِتَابَهُ
	او (یک زن) خواند کتابش را	هِيَ قَرَأَتْ كِتَابَهَا

صیغه	ترجمه	جمله
اول شخص جمع	ما خواندیم کتابمان را	نَحْنُ قَرَأْنَا كِتَابَنَا
دوم شخص جمع	شما (چند مرد) خواندید کتابتان را	أَنْتُمْ قَرَأْتُمْ كِتَابَكُمْ
	شما (چند زن) خواندید کتابتان را	أَنْتُنَّ قَرَأْتُنَّ كِتَابَكُنَّ
	شما (دو مرد یا دو زن) خواندید کتابتان را	أَنْتُمَا قَرَأْتُمَا كِتَابَكُمَا
سوم شخص جمع	ایشان (چند مرد) خواندند کتابشان را	هُمْ قَرَأُوا كِتَابَهُمْ
	ایشان (چند زن) خواندند کتابشان را	هُنَّ قَرَأْنَ كِتَابَهُنَّ
	ایشان (دو مرد) خواندند کتابشان را	هُمَا قَرَأَا كِتَابَهُمَا
	ایشان (دو زن) خواندند کتابشان را	هُمَا قَرَأَتَا كِتَابَهُمَا

فعل مضارع: اگر بر سر فعل‌های ماضی، حروف «أ ت د ی ن» بیاید، به فعل مضارع تبدیل می‌شوند. فعل مضارع، بر زمان حال و آینده دلالت دارد.

صرف فعل مضارع

صیغه	فعل و ترجمه	صیغه	فعل و ترجمه
اول شخص جمع	نَفَعَلُ: انجام می‌دهیم	اول شخص مفرد	أَفْعَلُ: انجام می‌دهم
دوم شخص جمع	تَفْعَلُونَ: انجام می‌دهید (شما چند مرد)	دوم شخص مفرد	تَفْعَلُ: انجام می‌دهی (تو یک مرد)
	تَفْعَلْنَ: انجام می‌دهید (شما چند زن)		تَفْعَلِينَ: انجام می‌دهی (تو یک زن)
	سوم شخص مفرد	تَفْعَلَانِ: انجام می‌دهید (شما دو مرد)	يَفْعَلُ: انجام می‌دهد (او یک مرد)
تَفْعَلَانِ: انجام می‌دهید (شما دو زن)		تَفْعَلُ: انجام می‌دهد (او یک زن)	
سوم شخص جمع	يَفْعَلُونَ: انجام می‌دهند (چند مرد)		
	يَفْعَلْنَ: انجام می‌دهند (چند زن)		
	يَفْعَلَانِ: انجام می‌دهند (دو مرد)		
	تَفْعَلَانِ: انجام می‌دهند (دو زن)		